

Spoločná deklarácia o dovoze poľnohospodárskych komodít z Ukrajiny

Zástupcovia poľnohospodárskych komôr krajín V4 (KRIR, AKČR, NAK a SPPK) sa po dohode so združeniami bulharských a rumunských poľnohospodárov dohodli na spoločnom stanovisku ku kritickej situácii na ich trhoch s obilninami, ktoré je podľa nášho názoru potrebné riešiť nanajvýš naliehavo.

Krajiny susediace s Ukrajinou sú svedkami a zápasia s prudkým poklesom cien poľnohospodárskych komodít, ktorý je bohužiaľ spojený s vysokými nákladmi na výrobu a skladovanie a je (najmä na našom území) z veľkej časti spôsobený zvýšeným množstvom obilnín a repky dovezených z Ukrajiny. To spôsobuje ďalšie znižovanie cien a vedie k prakticky „zamrznutému“ domácejmu trhu s hromadiacimi sa zásobami obilnín najmä v krajinách V4 a Rumunsku a Bulharsku.

Zatiaľ čo plne podporujeme Ukrajinu a jej boj za slobodu a nezávislosť (naše vlády poskytujú masívnu vojenskú a humanitárnu pomoc), ukrajinská poľnohospodárska výroba, ktorá končí na našich trhoch, ohrozuje živobytie najmä malých poľnohospodárov, ktorých chce EÚ podporovať prostredníctvom nástrojov Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Zároveň obilniny a olejniny určené pre tretie krajiny, ako je Afrika alebo juhovýchodná Ázia momentálne uviazli v Európe a nedokážu nakrmiť hladujúce obyvateľstvo tam, kde je to najviac potrebné.

Preto sa domnievame, že Európska komisia by mala bez váhania navrhnúť také nástroje, ktoré obmedzia narastajúce ťažkosti výrobcov z EÚ, spôsobené do značnej miery veľmi vážnym nárastom dovozu ukrajinských poľnohospodárskych produktov na trh EÚ.

Požadujeme vytvorenie fondu EÚ na podporu poľnohospodárov z krajín V4, Rumunska a Bulharska, ktorí utrpeli v dôsledku zvýšeného prílevu produktov z Ukrajiny, financovaný z iných zdrojov ako z rozpočtu SPP.

Zároveň by sa mali prehodnotiť takzvané uličky solidarity, aby sa zabezpečilo, že ukrajinská produkcia dosiahne svoje konečné miesto určenia, t. j. krajiny s veľmi nízkou potravinovou bezpečnosťou. Podľa nášho názoru by sa mohli zväžiť nástroje ako intervenčný nákup, dotovaná a zabezpečená doprava alebo verejné skladovanie.

Pozastavenie dovozných ciel a prekážok v obchode s Ukrajinou bolo spoločným záväzkom EÚ, ale jeho dôsledky neprimerane nesú práve členské štáty v blízkosti Ukrajiny. Na riešenie dôsledkov rozhodnutia EÚ sú potrebné opatrenia financované EÚ.

Výrobcovia z EÚ sú nútení konkurovať prílevu nekvalitného ukrajinského obilia, hydinového mäsa, vajec a medu za dumpingové ceny, a súčasne sa stretávajú so stále vyššími cenami vstupov, s neustále sa sprísňujúcimi požiadavkami na udržateľnosť a obrovskou infláciou.

Súhlasíme s tým, že pomoc Ukrajine musí zostať prioritou, ale nie na úkor európskych poľnohospodárov. Ak sa má s ukrajinskou produkciou zaobchádzať rovnako ako s európskou agropotravinárskou produkciou, pokiaľ ide o prístup na trh, to isté musí platiť aj pre normy výroby. Spoločná poľnohospodárska politika vyžaduje, aby poľnohospodári EÚ znížili používanie pesticídov, zväčšili neproduktívne plochy a zaviedli ďalšie normy/intervencie, ktoré výrazne znižujú produktivitu. Urobme tieto normy povinnými pre výrobky dovážané z Ukrajiny.

Obilie prichádzajúce z Ukrajiny by malo podliehať prísnyh kontrolám a nemal by sa povoliť jeho dovoz, ak bolo vypestované s použitím pesticídov, ktoré sú v EÚ zakázané. Tieto opatrenia by sa mali vzťahovať aj na ostatné krajiny tretieho sveta.

Predstavitelia poľnohospodárskych komôr krajín V4, Rumunska a Bulharska dôrazne vyzývajú Európsku komisiu, aby urýchlene podnikla potrebné kroky na odškodnenie poľnohospodárov v postihnutých krajinách.